

Силабус курсу

Арт-терапевтичні технології в соціокультурній сфері

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять: середа 14.20-17.15, ауд.231; четвер 14.20-17.15, ауд.231; п'ятниця 9.35-12.30, ауд. 231. Консультації: понеділок 11.00-12.00, ауд. 231

Рік навчання: II. Семестр: IV.

Мова викладання: українська

Викладач курсу:	Д-р пед. наук, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Сорока Ольга Вікторівна
Контактні телефони викладача:	067-3542805
E-mail викладача:	Sorokaolga175@gmail.com
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Арт-терапевтичні технології в соціокультурній сфері» спрямована на оволодіння студентами знань щодо теоретичних і практичних аспектів арт-терапії та формування умінь і навичок застосовувати арт-терапевтичних технологій у професійній діяльності менеджера соціокультурної сфери. Особлива увага зосереджена на арт-терапевтичних вправах і техніках.

Структура курсу

Години (лекц./ сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Арт-терапія як вид психотерапії	Розкрити зміст вихідних арт-терапевтичних понять. Обґрунтувати переваги арт-терапії. Проаналізувати форми арт-терапевтичної роботи. Розкрити характерні особливості арт-терапевтичної діяльності. Визначити умови проведення відкритих сесій. Описати арт-терапевтичний кабінет і його оснащення. Проаналізувати способи	Усна відповідь, практичні завдання, есе

		оцінки й реєстрації арт-терапевтичної діяльності	
	Історичний аспект арт-терапії	Дослідити особливості використання мистецтва в Стародавній Греції та Стародавньому Китаї. Проаналізувати становлення арт-терапії. Дослідити арт-терапію як емпіричний метод, як самостійний напрям. Охарактеризувати напрями використання мистецтва в корекційній роботі	Усна відповідь, інформаційне повідомлення
2/2	Арт-терапія в роботі з дітьми і підлітками	Розкрити потенціал арт-терапії у роботі з дітьми і підлітками. Представити поетапну структуру проведення арт-терапевтичного заняття з дітьми. Проаналізувати методику обговорення дитячих малюнків В. Оклендер. Дослідити можливості арт-терапії при корекції дитячих страхів	Усна відповідь, практичні завдання
	Арт-терапія з різними групами клієнтів	Охарактеризувати арт-терапевтичну роботу з людьми літнього віку. Представити методи роботи з людьми літнього віку. Розкрити особливості арт-терапевтичної роботи з правопорушниками. Дослідити потенціал арт-терапії в роботі з бездомними	Усна відповідь, практичні завдання
2/2	Види арт-терапевтичних технологій	Дослідити галузі використання танцтерапії. Охарактеризувати ігрову терапію, характерні особливості гри. Описати гуманістичну ігрову терапію. Проаналізувати особливості роботи з дітьми. Дослідити процедуру групової психодрами. Розкрити	Усна відповідь, практичні завдання

		характерні особливості фототерапії. Визначити функції фотографії. Дослідити потенціал музикотерапії та механізми впливу музики на людину	
2/2	Проективні графічні методики	Охарактеризувати малюнок у психологічній діагностиці. Проаналізувати сфери тем для малювання. Розкрити особливості проективного малювання в арт-терапії. Представити класифікацію проективних графічних тестів. Визначити принципи інтерпретації проективних ознак в малюнках	Усна відповідь, практичні завдання
/2	Казкотерапія як форма терапії творчостю	Розкрити сутність поняття «казкотерапія». Дослідити функціональні особливості казок. Проаналізувати методичні особливості психологічної роботи з казками. Охарактеризувати методичні прийоми, що полегшують використання казок в психотерапевтичній роботі. Дослідити прийоми роботи з психотерапевтичними казками (для аналізу, для знайомства з текстом). Проаналізувати потенціал казок для індивідуального консультування. Представити модель психотерапевтичної казки	Усна відповідь, практичні завдання
2/	Техніки арт-терапії	Робота з технікою медитативного малюнка – мандала. Робота з технікою спрямованої візуалізації.	Усна відповідь, практичні завдання

		Аналіз етапів проведення спрямованої візуалізації	
--	--	---	--

Літературні джерела

1. Ахола Т., Фурман Б. Краткосрочная позитивная психотерапия. Метод. пособие. СПб.: Речь, 2000. 220 с.
2. Бремс К. Полное руководство по детской психотерапии/ Пер. с англ. Ю. Брянцева. М.: ЕКСМО Пресс, 2002. 640 с.
3. Бурлачук Л. Ф. и др. Основы психотерапии: учебн. пособие для студ. вузов, кот. обучаются по специальности Психология, Социальная педагогика. К.: Ника-центр, 2001. 320 с.
4. Бурно М. Терапия творческим самовыражением. М: Медицина, 1989.
5. Вознесенська О.Л. Ресурси арт-терапії на допомогу вимушеним переселенцям. Практичний посібник для тренерів. К. : Human Rights Foundation, 2018. 50 с.
6. Декер-Фогт Г. Г. Ведение в музыкотерапию. СПб.: Питер, 2003. 208 с.
7. Джиннот Х. Дж. Групповая психотерапия с детьми. Теория и практика игровой терапии / Пер. с англ. И. Романовой. М., 2001. 272 с.
8. Драматерапия / Пер. с англ. А. Науменко. М., 2002. 320 с.
9. Карварский Б.Д. Психотерапевтическая энциклопедия. СПб.: Питер, 1999. 752 с.
10. Копытин А. И. Основы арт-терапии. СПб.: Гиппократ, 1999. 360 с.
11. Куртішова І. Арт-терапія для дітей : майстер-клас для педагогів. *Психолог дошкілля*. 2015. № 7. С. 24–26.
12. Лебедева Л. Д. Практика арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий. СПб.: Речь, 2003. 256 с.
13. Оденцова В. М. Використання символ-драми й арт-терапії у подоланні дитячих страхів. *Шкільному психологу. Усе для роботи*. 2010. № 4. С. 13–22.
14. Підлипна Л. В. Психотерапія мистецтвом : програма з основ арт-терапії. *Психологічна газета*. 2008. № 6. С. 3–15. Закінч. Поч.: № 5.
15. Полозюк Ю. Застосування технік фототерапії в діяльності психолога. *Психолог*. 2014. № 23. С. 21–23.
16. Полякова Н. Корекція емоційно-поведінкових розладів засобами музичної терапії. *Психолог. Шкільний світ*. 2005. № 39. С. 27–31.
17. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. СПб: Питер, 2000. 448 с.
18. Психотерапия / Под ред. Б. Д. Карвасарского. СПб, 2000. 294 с.
19. Рудестам К. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика. М., 1990. 456 с.
20. Снар О. Арт-терапевтична техніка «колаж» у роботі психолога. *Психолог. Шкільний світ*. 2009. № 9. С. 12–14.

21. Сорока О. В. Арт-терапія: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2014. 188 с.
22. Стреж Л. Техніка «мандала» : техніка з трансперсонального напрямку арт-терапії. Психолог дошкілля. 2013. № 1. С. 18–21.
23. Терлецька, Л. Г. Арт-терапія як метод дослідження творчого аспекту психічного здоров'я особистості. *Психологічна газета*. 2006. № 1. С. 3–14.
24. Черняева С. А. Психотерапевтические сказки и игры. СПб.: Речь, 2003. 168 с.
25. Шидлюх С. Аналіз зарубіжного досвіду використання арт-терапії у корекційній роботі з дітьми-жертвами насилля. *Дитинство без насилля: суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей* : збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 квіт. 2014 р. / ТНПУ ; за заг. ред. О. Кікінежді. Тернопіль : Стереарт, 2014. С. 129–132.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модулі І–ІІ (теми 1, 3, 5, 6, 7, 8)– усне і письмове опитування, обговорення	70
Екзамен	30